

Rapportage rattenoverlast in Deurne

Juni 2025

Samenvatting

In het voorjaar van 2025 heeft Onafhankelijke Groep Deurne een uitgebreid onderzoek uitgevoerd naar de rattenoverlast die in Deurne ervaren wordt. Het onderzoek bestond uit een online enquête onder inwoners (n = 253), analyse van de enquêteresultaten en een inwonersbijeenkomst op 8 mei. Aanvullend werden politieke vragen gesteld over de gemeentelijke procedure en de huidige aanpak.

Belangrijkste bevindingen

- Rattenoverlast wordt in vrijwel alle dorpskernen en wijken van Deurne ervaren, met duidelijke concentraties in het centrum, de Heiakker, Koolhof en de Vennen.
- In sommige buurten hebben inwoners zelf tientallen tot zelfs meer dan 100 ratten gevangen, vaak over meerdere jaren.
- De enquête laat zien dat de daadwerkelijke overlast veel groter is dan blijkt uit officiële meldingen: terwijl het KAD in 5 jaar 430 meldingen registreerde, rapporteerden de 253 respondenten samen al ruim 2.200 tot 2.700 waarnemingen.
- Veel inwoners doen geen melding, omdat zij verwachten dat er toch niets mee gebeurt. De meldingsbereidheid is dus laag, mede door teleurstellende ervaringen.
- Inwoners geven aan zich onveilig, vies en machteloos te voelen bij het zien van ratten. Sommigen rapporteren ook psychische belasting, materiële schade of gezondheidsrisico's.

Eigen acties van inwoners en kosten

- Veel inwoners nemen zelf maatregelen, zoals het plaatsen van vallen, gebruik van (verboden) gif, elektronische verjagers en het opruimen van afval en nestgelegenheden.
- Sommige inwoners hebben professionele bestrijding ingeschakeld, met kosten tot €700 per jaar of meer. In totaal lopen de gerapporteerde kosten uiteen van €0 tot boven de €5.000.
- Ondanks deze inzet blijft de overlast vaak bestaan.

Gemeentelijke aanpak

- De gemeente verwijst meldingen door naar het KAD en verstrekt een folder.
- In de openbare ruimte wordt incidenteel geïnspecteerd, en bij overlast rond water worden bordjes geplaatst. Er worden klemmen geplaatst en verstrekt aan inwoners, afvalcoaches ingezet en er vinden campagnes plaats om inwoners te informeren over goed afvalbeheer.
- Volgens inwoners is dit volstrekt onvoldoende. Zij ervaren het beleid als traag, onduidelijk en niet effectief.
- Tijdens de inwonersbijeenkomst is een duidelijke wens uitgesproken voor meer regie, zichtbaarheid en communicatie vanuit de gemeente.

Aanbevelingen vanuit inwoners

- Gemeente moet de regie nemen, signalen serieus nemen en optreden bij overlast.
- Er is behoefte aan voorlichting, meertalige communicatie, praktische middelen (vallen, gifvrije bestrijding) en terugkoppeling van gedane onderzoeken en ondernomen acties.
- Inwoners zijn bereid om samen te werken, maar verwachten coördinatie en inzet van de gemeente.
- Een gebiedsgerichte en structurele aanpak is noodzakelijk.

Inhoud

Samenvatting.....	2
Belangrijkste bevindingen	2
Eigen acties van inwoners en kosten	2
Gemeentelijke aanpak.....	2
Aanbevelingen vanuit inwoners.....	2
I. Inleiding	4
II. Politieke vragen.....	5
III. Enquête	16
Opzet en respons.....	16
Resultaten	16
Inwoners ervaren een toename in overlast	17
Noodzaak van een lange- termijnoplossing	17
Postcodes uit enquêteresultaten afgezet tegen postcodes uit meldingen	18
Waar zien inwoners ratten.....	29
Het proces van melding bij de gemeente/ het KAD	29
Eigen actiebereidheid inwoners	32
Welke acties vinden op dit moment plaats om rattenoverlast tegen te gaan.....	34
Door inwoners aangedragen oplossingen.....	35
Nabranders.....	37
IV. Inwonersbijeenkomst.....	39
V. Conclusie: Structurele rattenoverlast vereist gemeentelijke regie en samenwerking	41

I. Inleiding

Eind februari 2025 heeft de gemeenteraad een brief ontvangen van enkele bewoners van de Wollegras. De bewoners gaven hierin aan dat zij aanhoudende rattenoverlast ervoeren in hun buurt en dat – ondanks wekenlange pogingen om in contact te komen met de verantwoordelijke ambtenaren – concrete oplossingen of maatregelen vanuit het college uitbleven.

Om het college aan te zetten tot actie in dit specifieke dossier, inzichtelijk te krijgen welke procedure gevolgd wordt bij meldingen van rattenoverlast, en om een beeld te krijgen in hoeverre de gemeente grip heeft op overlast van deze plaagdieren, heeft Onafhankelijke Groep Deurne politieke vragen gesteld. Deze vragen hebben lokaal de nodige media- aandacht gekregen, wat er toe geleid heeft dat de fractie van Onafhankelijke Groep Deurne benaderd is door een flink aantal inwoners van verschillende dorpskernen en buurten van Deurne, die aangeven dat ook zij in hun omgeving rattenoverlast ervaren en graag zien dat daar bij de gemeente aandacht voor komt.

Om meer inzicht in de door inwoners ervaren problematiek te krijgen en te onderzoeken of en wat de gemeente hier aan kan doen heeft Onafhankelijke Groep Deurne een (online) enquête uitgezet en een bijeenkomst georganiseerd voor inwoners die met rattenoverlast te kampen hebben.

In deze rapportage zijn de resultaten van het uitgevoerde onderzoek opgenomen, die met hulp van AI geïdentificeerd zijn. De antwoorden op de gestelde politieke vragen zijn terug te vinden in hoofdstuk II. In hoofdstuk III zijn de antwoorden verwerkt van de uitgezette enquête. Hoofdstuk IV bevat de notities die gemaakt zijn tijdens de gehouden inwonersbijeenkomst. Tot slot volgt een conclusie in hoofdstuk V.

II. Politieke vragen

Op 13 maart 2025 heeft Riny van Leeuwen- Berkvens namens Onafhankelijke Groep Deurne politieke vragen gesteld over Rattenoverlast in de Wollegras. Deze vragen zijn op 6 mei 2025 door het college als volgt beantwoord:

POLITIEKE VRAAG

Onderwerp:	Rattenoverlast in de Wollegras	
Datum vraag:	13 maart 2025	Datum antwoord: 6 mei 2025
Steller vraag / fractie:	Riny van Leeuwen-Berkvens [Onafhankelijke Groep Deurne]	
Portefeuillehouder:	Helm Verhees	
PV nummer:	PV-2517	

Inleiding Onafhankelijke Groep Deurne

Op 28 februari heeft de gemeenteraad een brief ontvangen van enkele bezorgde bewoners van de Wollegras. Zij geven aan dat zij aanhoudende rattenoverlast ervaren in hun buurt en dat – ondanks wekenlange pogingen om in contact te komen met de verantwoordelijke ambtenaren – concrete oplossingen of maatregelen vanuit het college uitblijven. De bewoners geven aan dat hen door de gemeente slechts telefonisch verteld is dat de kwestie onder de aandacht is gebracht van het sociaal domein. Daarna is de communicatie volgens hen stilgevalen. Uit contact tussen Onafhankelijke Groep Deurne en de betreffende bewoners op 11 maart jl. blijkt dat zij naar aanleiding van de op 26 februari naar het college verzonden brief alleen nog maar een ontvangstbevestiging ontvangen hebben, maar dat er verder geen enkele communicatie geweest is over het probleem, laat staan over oplossingen. De overlast is tijdens het warmere weer van de afgelopen weken volgens de bewoners zelfs toegenomen.

Met enige regelmaat wordt Onafhankelijk Groep Deurne benaderd door inwoners die ten einde raad zijn vanwege overlast die zij ervaren van rondlopende ratten (met name vanuit de Koolhof, Heiakker en Deurne centrum) en volgens hen niet gehoord worden binnen onze gemeente. In november 2024 hebben wij hier nog (informeel) contact over gezocht met de behandelend ambtenaar. Ook op social media zien wij van tijd tot tijd klachten van verontruste inwoners. Uit diverse media blijkt bovendien dat landelijk gezien een exponentiële toename van ratten en muizen zichtbaar is. Ongediertebestrijders schrijven deze toename toe aan de aangescherpte wetgeving op de inzet van chemische bestrijdingsmiddelen en knaagdierbestrijding volgens het Integrated Pest Management-protocol.

De aanwezigheid van ratten brengt een risico voor de volksgezondheid met zich mee, leidt tot knaagschade en bevuiling, en kan voor onze inwoners bovendien emotionele gevolgen en een onhygiënisch gevoel met zich meebrengen. Dit komt ook naar voren uit het dringende verzoek tot actie van de bewoners van de Wollegras.

Ratten planten zich razendsnel voort. Ongediertebestrijders adviseren daarom om zo snel mogelijk actie te ondernemen als er een of enkele ratten gesignaleerd worden om te voorkomen dat dit probleem uitgroeit tot een plaag. Onafhankelijke Groep Deurne maakt zich zorgen over het ontvangen signaal dat er volgens bewoners van de Wollegras naar aanleiding van hun oproep geen maatregelen getroffen worden en er zelfs geen fatsoenlijke communicatie mogelijk lijkt te zijn, terwijl snelheid geboden is. Graag ontvangen wij daarom op korte termijn antwoord op de volgende vragen:

Vragen en antwoorden

1. Op 29 mei 2015 heeft u de raad via [RIB-HV-1533](#) geïnformeerd dat het Kennis- en adviescentrum Dierplagen (KAD) Deurne als eerste gemeente in Nederland het keurmerk 'Duurzaam plaagdierbeheer' uitgereikt heeft. U geeft aan dat u daarin de erkenning en bevestiging vindt dat in Deurne de processen rondom meldingen van overlast van plaagdieren goed ingericht en verankerd zijn en noemt Deurne op dit vlak een goed voorbeeld voor de overige gemeenten in Nederland.

a. Hoe zijn deze processen ingericht (wie voert wanneer welke acties uit)?

Antwoord college:

Inwoners kunnen overlast van plaagdieren melden bij het landelijk Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD). Dit kan zowel digitaal als telefonisch. Op onze website [Ongediertebestrijding | Gemeente Deurne](#) vindt men hiervoor de contactgegevens (en meer informatie over plaagdieren en de bestrijding ervan). Zodra er een melding binnenkomt neemt het KAD contact op met de melder om na te gaan wat er speelt; is er sprake van overlast op eigen terrein, is het een huis van Bergopwaarts of is het in de openbare ruimte?

Als het een overlast in en rondom een eigen huis betreft wordt de inwoner telefonisch geadviseerd over bestrijding en preventie en wordt er digitaal een folder verstrekt. Indien het een huis van Bergopwaarts betreft, wordt de woningbouwvereniging ingelicht en geadviseerd. Meldingen in de openbare ruimte worden doorgezet naar de gemeentewerf.

b. Op welke momenten binnen het proces, door wie en op welke manier vindt communicatie richting personen die overlast ervaren plaats?

Antwoord college:

Inwoners die zich bij de gemeente melden met klachten over overlast door plaagdieren worden doorverwezen naar het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD). Het KAD bevestigt de ontvangst van de melding aan de inwoner en verduidelijkt de situatie door middel van telefonische vraagverheldering. Afhankelijk van de aard van de situatie, of het nu om privéterrein of openbare ruimte gaat, worden de te nemen stappen bepaald.

Wanneer een inwoner hierom vraagt, komt de plaagdierbestrijder van de gemeente ter plaatse. Deze verstrekt schriftelijke informatie over bestrijding en preventie en geeft een gratis rattenklem. Daarnaast wordt de direct aangrenzende openbare ruimte, zoals een sloot, visvijver of bouwterrein, geïnspecteerd. Indien nodig vindt er bestrijding in de openbare ruimte plaats.

c. Herkent u zich in de in de door de bewoners van de Wollegras beschreven manier van communiceren vanuit de gemeente?

Antwoord college:

De communicatie is in eerste instantie verlopen via het KAD. Op verzoek zijn de plaagdierbestrijder van de gemeentewerf en toezichthouders meerdere malen ter plaatse geweest, conform beschreven procedure, met informatie, een rattenklem en tips ter bestrijding. Omdat de overlast niet in de openbare ruimte wordt signaleerd wordt er vanuit de gemeente geen bestrijding ingezet. Hierover is ook gecommuniceerd met de inwoners.

d. Heeft u met deze manier van communicatie de processen gevolgd die volgens u als voorbeeld voor overige gemeenten in Nederland kunnen dienen?

Antwoord college:

Ja, de gemeente Deurne heeft de reguliere werkprocessen, zoals afgesproken met het KAD, gevolgd en zijn daarbij ook een meerdere malen ter plaatse geweest.

- e. Bent u van mening dat u met deze manier van communiceren laat zien dat de gemeente ontvankelijk, empathisch en aanwezig is en is er volgens u sprake van een passende bejegening met oog voor de mens (zie raadsprogramma)?**

Antwoord college:

Onze aanpak, is ook op deze locatie, gericht op persoonlijk contact, telefonisch via het KAD of persoonlijk via onze medewerkers. We begrijpen de teleurstelling als we niet actief bestrijden. Maar dit is conform beleid; de gemeente bestrijdt enkel op openbaar terrein.

- 2. Hoeveel meldingen van rattenoverlast zijn er de afgelopen 5 jaar in Deurne (per kwartaal uitgesplitst) gedaan?**

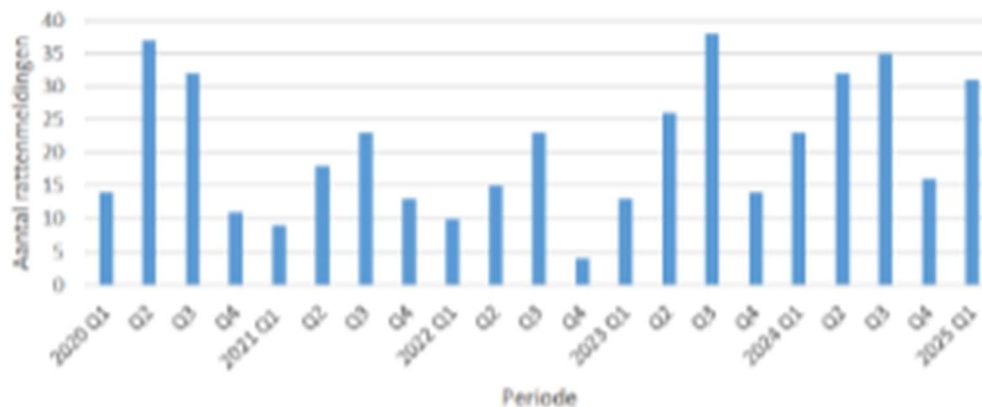
Antwoord college:

Periode	Aantal rattenmeldingen
2020 Q1	14
Q2	37
Q3	32
Q4	11
2021 Q1	9
Q2	18
Q3	23
Q4	13
2022 Q1	10
Q2	15
Q3	23
Q4	4
2023 Q1	13
Q2	26
Q3	38
Q4	14
2024 Q1	23
Q2	32
Q3	35
Q4	16
2025 Q1	24

Aantal rattenmeldingen gemeente Deurne

3. Naar aanleiding van hoeveel meldingen is in de afgelopen 5 jaar door de gemeente onderzoek verricht naar de oorzaak van de aanwezigheid van ratten?

Antwoord college:

Exacte cijfers hierover zijn niet beschikbaar. Wanneer er een melding wordt gedaan over plaagdieren in de openbare ruimte wordt er afhankelijk van de soort en situatie onderzoek gedaan. Een melding van één rat in een sloot hoeft niet direct onderzocht te worden. Bij een melding van meerdere ratten kan dat wel het geval zijn.

4. Naar aanleiding van hoeveel meldingen is de gemeente de afgelopen 5 jaar overgegaan tot bestrijding van ratten? Waaruit heeft die bestrijding bestaan?

Antwoord college:

Exacte cijfers hierover zijn niet beschikbaar. Bestrijding van plaagdieren is niet altijd noodzakelijk en hangt af van de soort en de situatie waarin de plaagdieren zijn gesignaleerd. Sinds 1 januari 2023 is het gebruik van gif verboden en worden klemmen ingezet.

5. Graag ontvangen wij een overzicht van locaties (per jaar uitgesplitst) waar ratten-/muizenoverlast gemeld is om inzicht te krijgen in eventuele concentratiegebieden in Deurne.

Antwoord college:

Het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD) beschikt over data vanaf het vierde kwartaal van 2022 tot en met het vierde kwartaal van 2024.

Q4 2022:

5758 RR bruine rat

5751 ZS rat (soort onbekend)

5751 LM rat (soort onbekend)

5751 TR rat (soort onbekend)

Q1 2023:

5751 HM rat (soort onbekend)
5757 AA bruine rat
5757 BP bruine rat
5751 MP zwarte rat
5758 CB bruine rat
5751 PT bruine rat
5754 EP zwarte rat
5751 HL rat (soort onbekend)
5751 SZ zwarte rat
5753 RC rat (soort onbekend)
5751 NJ bruine rat
5754 GJ bruine rat
5757 BP rat (soort onbekend)

Q2 2023:

5754 HL bruine rat
5757 CA bruine rat
5754 CJ bruine rat
5754 CV bruine rat
5753 CP bruine rat
5753 PN bruine rat
5751 MA rat (soort onbekend)
5751 JC rat (soort onbekend)
5752 AP bruine rat
5751 XT bruine rat
5751 GW bruine rat
5751 PH bruine rat
5751 XT bruine rat
5753 GM rat (soort onbekend)
5751 AE rat (soort onbekend)
5753 CP rat (soort onbekend)
5754 EM rat (soort onbekend)
5753 GW rat (soort onbekend)
5751 PH rat (soort onbekend)
5754 EM rat (soort onbekend)
5754 CH rat (soort onbekend)
5751 AM rat (soort onbekend)
5751 MG zwarte rat
5751 CH zwarte rat
5754 HC zwarte rat
5754 ED zwarte rat

Q3 2023

5751 XV bruine rat
5751 AK rat (soort onbekend)
5751 XV rat (soort onbekend)
5754 CX rat (soort onbekend)
5751 TZ rat (soort onbekend)
5754 DM rat (soort onbekend)
5754 DM rat (soort onbekend)
5753 BB rat (soort onbekend)
5751 NJ rat (soort onbekend)
5751 NJ rat (soort onbekend)

5751 GV rat (soort onbekend)
5751 CW rat (soort onbekend)
5751 TK rat (soort onbekend)
5751 HB rat (soort onbekend)
5751 EG rat (soort onbekend)
5751 BW bruine rat
5751 AH rat (soort onbekend)
5757 CD rat (soort onbekend)
5754 DJ rat (soort onbekend)
5757 CD rat (soort onbekend)
5751 AS rat (soort onbekend)
5751 TW bruine rat
5751 CW bruine rat
5754 SE bruine rat
5754 SE rat (soort onbekend)
5751 BW rat (soort onbekend)
5751 MV rat (soort onbekend)
5754 HA rat (soort onbekend)
5751 PR bruine rat
5751 JH bruine rat
5753 CA rat (soort onbekend)
5753 CA rat (soort onbekend)
5754 DA zwarte rat
5754 DC rat (soort onbekend)
5754 DC bruine rat

Q4 2023

5751 SR rat (soort onbekend)
5751 MJ bruine rat
5751 JL rat (soort onbekend)
5754 BK bruine rat
5754 BK bruine rat
5759 PL bruine rat
5757 PG bruine rat
5757 BP bruine rat
5753 GV rat (soort onbekend)
5754 CV zwarte rat
5754 CV rat (soort onbekend)
5751 EB bruine rat
5751 GP rat (soort onbekend)
5754 CX rat (soort onbekend)

Q1 2024

5753 GW rat (soort onbekend)
5751 CA bruine rat
5754 DM bruine rat
5758 BC zwarte rat
5751 JA rat (soort onbekend)
5758 BC bruine rat
5754 DR zwarte rat
5751 KH zwarte rat
5751 BB muskusrat
5751 CA bruine rat
5754 DR zwarte rat

5751 MJ bruine rat
5757 BX zwarte rat
5754 GJ zwarte rat
5751 JA bruine rat
5754 CW bruine rat
5754 DN bruine rat
5754 CV bruine rat
5754 CV bruine rat
5754 ED rat (soort onbekend)
5758 AH zwarte rat
5754 DW bruine rat
5754 DW rat (soort onbekend)
5751 JC bruine rat

Q2 2024

5754 HW bruine rat
5751 PH bruine rat
5758 AH bruine rat
5754 DM bruine rat
5758 BC bruine rat
5754 HW bruine rat
5751 LB rat (soort onbekend)
5759 RL rat (soort onbekend)
5759 TV zwarte rat
5751 NJ bruine rat
5759 RK bruine rat
5751 EC bruine rat
5754 EP rat (soort onbekend)
5757 AT zwarte rat
5754 ER zwarte rat
5751 NJ bruine rat
5759 RL bruine rat
5759 RL bruine rat
5759 RL bruine rat
5754 EN bruine rat
5758 PV bruine rat
5754 BL bruine rat
5751 JC rat (soort onbekend)
5754 CV rat (soort onbekend)
5753 CP rat (soort onbekend)
5751 EC rat (soort onbekend)
5759 RK bruine rat
5758 AD bruine rat
5757 BP rat (soort onbekend)
5754 HD zwarte rat
5754 SE bruine rat
5751 TV zwarte rat

Q3 2024

5751 AA zwarte rat
5751 AE zwarte rat
5751 AZ rat (soort onbekend)
5751 BB bruine rat
5751 BE bruine rat

5751 BJ bruine rat
5751 BJ bruine rat
5751 BJ bruine rat
5751 BJ bruine rat
5751 BR rat (soort onbekend)
5751 CW bruine rat
5751 EB rat (soort onbekend)
5751 EC rat (soort onbekend)
5751 JN rat (soort onbekend)
5751 KC zwarte rat
5751 KC zwarte rat
5751 KP zwarte rat
5751 MT bruine rat
5751 NJ rat (soort onbekend)
5751 RR bruine rat
5751 SZ rat (soort onbekend)
5751 XS rat (soort onbekend)
5751 XS rat (soort onbekend)
5752 AP bruine rat
5752 BE rat (soort onbekend)
5753 AH bruine rat
5754 CC zwarte rat
5754 CD rat (soort onbekend)
5754 CE zwarte rat
5754 CL zwarte rat
5754 EN zwarte rat
5756 AW rat (soort onbekend)
5757 BX zwarte rat
5757 RZ bruine rat

Q4 2024

5758 BD bruine rat
5751 KX bruine rat
5751 XG bruine rat
5751 MP bruine rat
5754 CD bruine rat
5751 XE bruine rat
5753 CB bruine rat
5754 DT bruine rat
5752 AA bruine rat
???? ?? rat (soort onbekend)
5751 EB rat (soort onbekend)
5754 CV rat (soort onbekend)
5751 MP zwarte rat
5751 LB zwarte rat
5758 RX zwarte rat
5754 EX zwarte rat

Q1 2025

5754 CV bruine rat
5751 NJ bruine rat
5751 BR bruine rat
5751 PP bruine rat
5751 PS bruine rat

5759 RK bruine rat
5751 NJ bruine rat
5754 DK bruine rat
5751 AS bruine rat
???? ?? bruine rat
5751 JC bruine rat
5754 GD bruine rat
5758 AH bruine rat
5754 DK bruine rat
5751 XZ bruine rat
5754 DK bruine rat
5754 EC rat (soort onbekend)
5752 AA rat (soort onbekend)
5754 HB rat (soort onbekend)
5754 CH rat (soort onbekend)
5754 DX rat (soort onbekend)
5754 EN rat (soort onbekend)
5753 GZ rat (soort onbekend)
5754 CV rat (soort onbekend)

6. Wat doet gemeente Deurne aan preventie van rattenoverlast?

Antwoord college:

Op de website van de gemeente Deurne staat informatie over plaagdierbestrijding en wordt verwezen naar de website van het KAD voor uitgebreide informatie over de preventie van ratten.

Bij veel klachten in dezelfde wijk worden inwoners middels een brief geïnformeerd over de situatie en de te nemen preventieve maatregelen.

Bij openbare vijvers waar ratten zijn gesignaleerd, worden bordjes geplaatst met het verzoek om geen dieren te voeren, om rattenoverlast te voorkomen.

Bij een melding wordt de omliggende openbare ruimte geïnspecteerd, zoals een bouwplaats, sloot of visvijver.

Door inzet van afvalcoaches en campagnes worden inwoners geattendeerd om hun PMD-zakken niet te vroeg en niet te lang buiten te zetten, om zo rattenoverlast te verminderen.

7. Wat doet gemeente Deurne aan bestrijding van rattenoverlast?

Antwoord college:

Afhankelijk van de soort, het aantal meldingen en de omgeving waarin de rat is gezien, wordt er onderzoek gedaan naar mogelijke oorzaken, manieren om overlast te voorkomen, en indien mogelijk, bestrijding met behulp van klemmen.

8. Wat doet gemeente Deurne aan voorlichting/ communicatie om de overlast van plaagdieren (en dan met name ratten) tegen te gaan?

Antwoord college:

Op de website van het KAD is uitgebreide informatie beschikbaar over de preventie van plaagdieren, waaronder ratten.

Bij veel klachten in dezelfde wijk worden inwoners middels een brief geïnformeerd over de situatie en de te nemen preventieve maatregelen.

Er worden bordjes geplaatst bij openbare vijvers met het verzoek om geen dieren te voeren, om rattenoverlast te voorkomen.

Door inzet van afvalcoaches en campagnes worden inwoners geattendeerd om hun PMD-zakken niet te vroeg en niet te lang buiten te zetten, om zo rattenoverlast te verminderen.

9. Wat is volgens het college de oorzaak van de – volgens de bewoners– grote hoeveelheid ratten bij de Wollegras?

Antwoord college:

De oorzaak van rattenoverlast per locatie is moeilijk vast te stellen omdat dit van meerdere factoren afhankelijk is. Rattenoverlast is vaak het gevolg van onbewuste slechte afvalhygiëne. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door afval niet goed te scheiden, PMD-zakken niet goed af te sluiten, en zwerfafval te laten liggen. Net als de overgebleven resten van het bijvoeren van vogels of voerresten van bijvoorbeeld kippen, konijnen of volièrevogels.

Controle door medewerkers van Handhaving en de plaagdierbestrijder van de buitendienst heeft geen specifieke oorzaak van de overlast aangetoond. Een erkend rattenbestrijder zou mogelijk meer duidelijkheid kunnen geven. Omdat het geen overlast in de openbare ruimte betreft, is het niet aan de gemeente om een rattenbestrijder in te schakelen.

10. Welke gerichte actie gaat het college ondernemen naar aanleiding van de melding en brief van de bewoners van de Wollegras? En op welke termijn gaat het college deze actie ondernemen?

Antwoord college:

Het college blijft de algemene procedure volgen waarin de gemeente verantwoordelijk is voor plaagdierbestrijding in de openbare ruimte. Voor particulier terrein ligt de verantwoordelijkheid bij de inwoner of eigenaar. Dit houdt in dat bewoners zelf moeten zorgen voor de bestrijding van plaagdieren op hun eigen terrein. De gemeente biedt wel informatie en advies, maar voert geen bestrijdingsmaatregelen uit op privéterrein.

III. Enquête

Opzet en respons

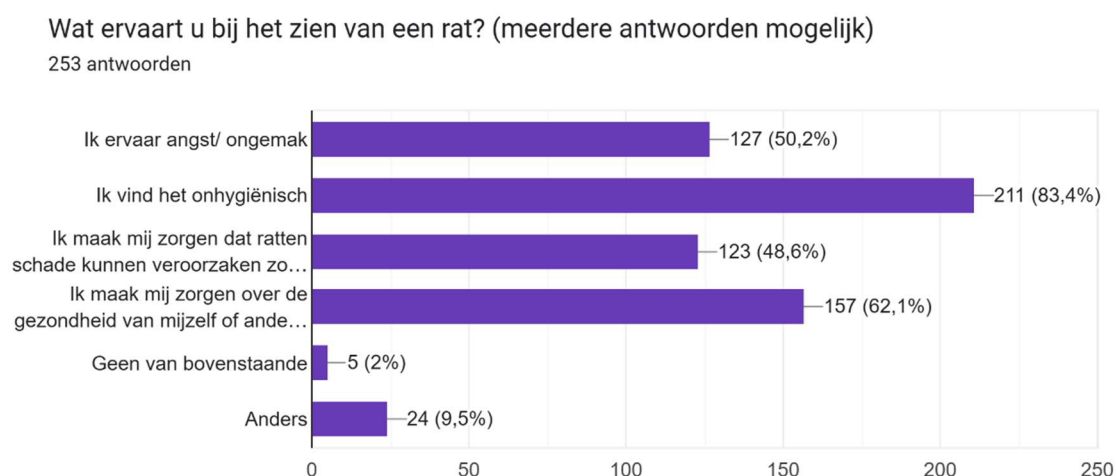
In de periode van 18 april 2025 tot en met 29 april 2025 heeft Onafhankelijke Groep Deurne een enquête gepubliceerd via haar facebook- pagina (<https://www.facebook.com/people/Onafhankelijke-Groep-Deurne/100092650070668/>). Op 18 april is via een interview op de lokale radio-omroep DMG aandacht gevraagd voor deze enquête en deze is vervolgens verder verspreid via de website en facebookpagina van DMG Deurne en diverse groepsapps, en er is aandacht voor gevraagd via het Eindhovens Dagblad en het Weekblad voor Deurne.

De enquête bevat verplicht in te vullen vragen en vragen die niet verplicht ingevuld hoeven te worden, meerkeuzevragen en vragen met een vrij invulveld.

253 inwoners, verspreid over de gemeente Deurne, hebben de enquête ingevuld.

Resultaten

Om de problematiek in kaart te brengen is aan inwoners gevraagd wat zij ervaren bij het zien van een rat. Respondenten waren verplicht deze vraag in te vullen en konden meerdere antwoorden aankruisen. Inwoners hebben de volgende antwoorden gegeven:

De enquête maakt duidelijk dat veruit het grootste deel van de respondenten geen positieve gevoelens heeft bij het zien van een rat. Maar liefst 83,4% van de respondenten ervaart ratten als onhygiënisch, terwijl 62,1% zich zorgen maakt over de gezondheid van zichzelf of anderen. Ook angst of ongemak wordt door 50,2% genoemd, en 48,6% maakt zich zorgen over mogelijke materiële schade veroorzaakt door ratten.

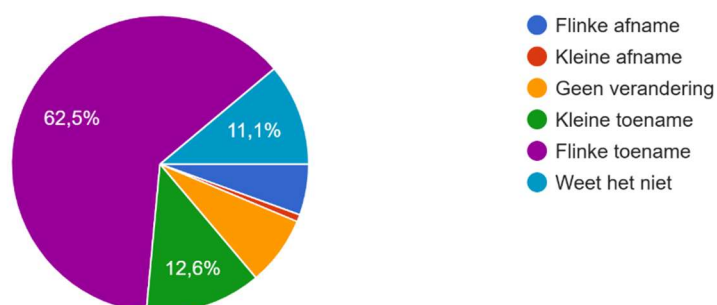
Deze cijfers onderstrepen dat rattenoverlast veel verder gaat dan een incidenteel ongemak – het raakt aan de ervaren veiligheid, volksgezondheid en leefbaarheid in Deurne.

Inwoners ervaren een toename in overlast

In de enquête is aan respondenten gevraagd of zij de afgelopen 5 jaar een toe- of afname van ratten ervaren. Onderstaand zijn in een cirkeldiagram de antwoorden weergegeven:

Ervaat u de afgelopen 5 jaar een toe- of afname van ratten in Deurne?

253 antwoorden

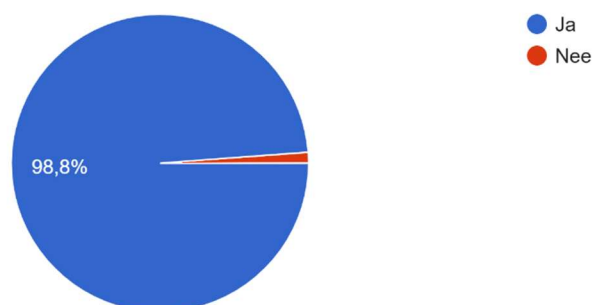
Hieruit komt naar voren dat een groot deel van de inwoners (62,5%) een flinke toename ervaart. Driekwart van de inwoners ervaart een toename. De ervaren problematiek is dus groter en vraagt om een intensievere aanpak.

Noodzaak van een lange- termijnoplossing

Vervolgens is onderzocht in hoeverre respondenten het belangrijk vinden dat het rattenprobleem opgelost wordt en of er een noodzaak bestaat om tot een lange- termijn oplossing te komen. Respondenten waren verplicht deze vraag te beantwoorden.

Bent u het eens met deze stelling? Het is belangrijk dat het rattenprobleem opgelost wordt en er is een noodzaak voor een lange-termijn oplossing.

253 antwoorden

Maar liefst 98,8% van de respondenten (250) heeft deze vraag bevestigend beantwoord. 3 respondenten waren het niet eens met de stelling. Op grond van deze cijfers is het duidelijk dat er echt een structurele oplossing moet komen voor de rattenoverlast.

Postcodes uit enquêteresultaten afgezet tegen postcodes uit meldingen

Spreiding waarnemingen en meldingen afgelopen jaar

Aan respondenten is gevraagd om hun postcode in te vullen om in kaart te kunnen brengen waar overlast ervaren wordt. Op onderstaande kaarten (met rode cirkels) is weergegeven waar de respondenten wonen of werken die het afgelopen jaar rattenoverlast ervaren hebben. Er is gebruik gemaakt van proportionele cirkels om aan te geven hoeveel reacties vanaf een bepaalde postcode de enquête beantwoord hebben.

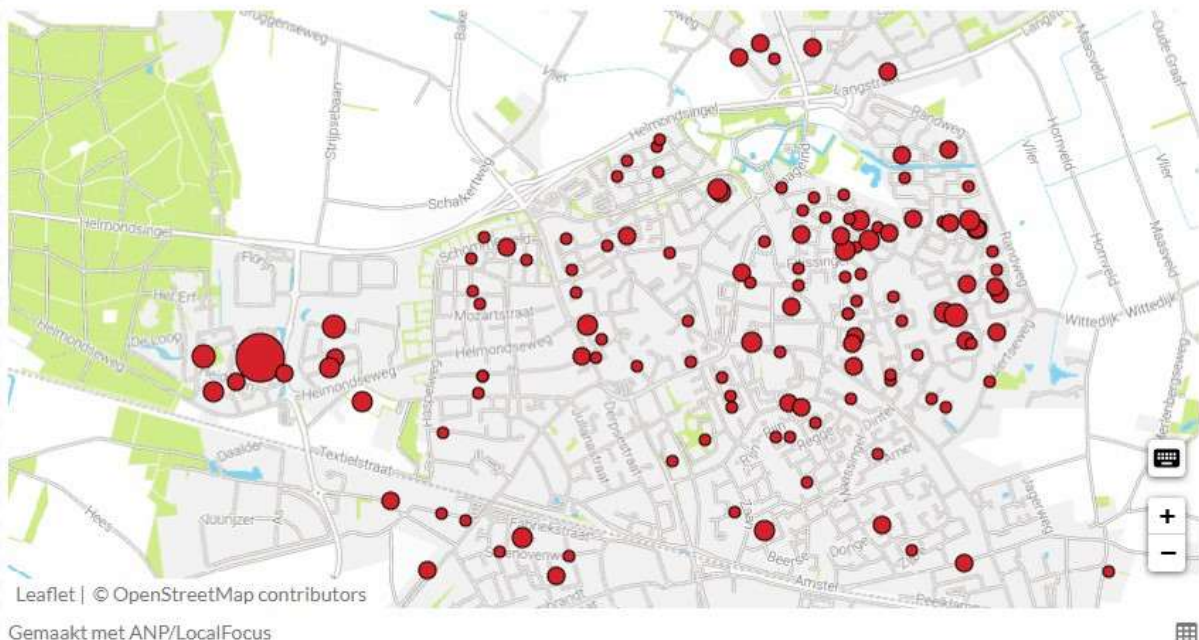
Ook de postcodes van personen die het afgelopen jaar rattenoverlast bij de gemeente/ het KAD gemeld hebben zijn in kaart gebracht. Deze informatie is afgeleid van de antwoorden op de gestelde politieke vragen. Ook hier is gebruik gemaakt van proportionele cirkels (in blauw) om aan te geven hoeveel meldingen bij de gemeente/ het KAD binnengekomen zijn.

De kaarten zijn per gebied onder elkaar gezet om vergelijking te vergemakkelijken.

Deze resultaten zijn niet één op één te vergelijken omdat de respondenten op de enquête vaak meerdere ratten gezien hebben en dit niet via onderstaande kaarten in beeld gebracht is. De kaarten geven echter een goed beeld van de mate waarin overlast ervaren en gemeld wordt. Onder de kaarten wordt waar nodig ingegaan op de verschillen in waarnemingen en meldingen.

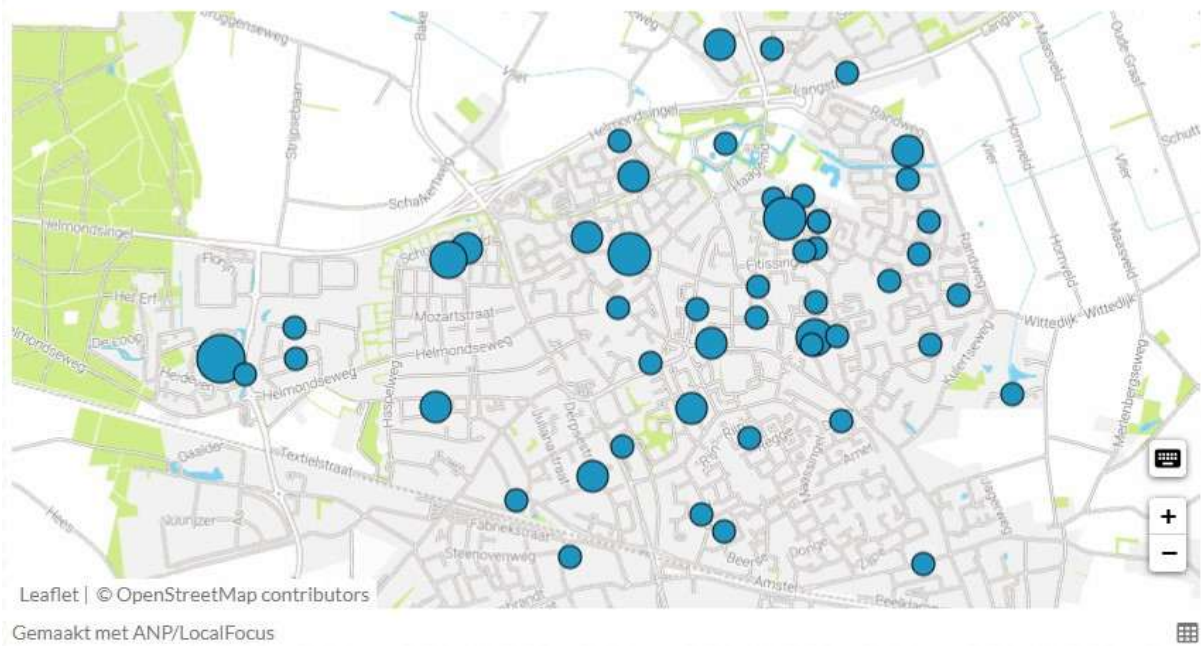
Waarnemingen ratten

Op deze kaart met proportionele cirkels is terug te zien op welke plekken in Deurne het afgelopen jaar ratten signaleerd zijn. Hierbij is geen onderscheid gemaakt tussen het aantal ratten dat gezien is.

Meldingen rattenoverlast

Op deze kaart met proportionele cirkels is terug te zien op welke plekken in Deurne het afgelopen jaar rattenoverlast gemeld is bij het KAD.

Het valt op dat er op de eerste kaart meer verspreide meldingen door heel Deurne te zien zijn, waar de tweede kaart minder spreiding laat zien, en meldingen geconcentreerder gedaan worden. Op beide kaarten vallen het centrum, de Heiakker, Koolhof en de Vennen op met veel waarnemingen en meldingen, wat wijst op ernstige en bij de gemeente bekende overlast. Andere gebieden (zoals ten zuiden van het spoor) hebben wel waarnemingen maar weinig meldingen. Mogelijk voelen mensen zich niet gehoord of weten ze niet waar ze moeten melden.

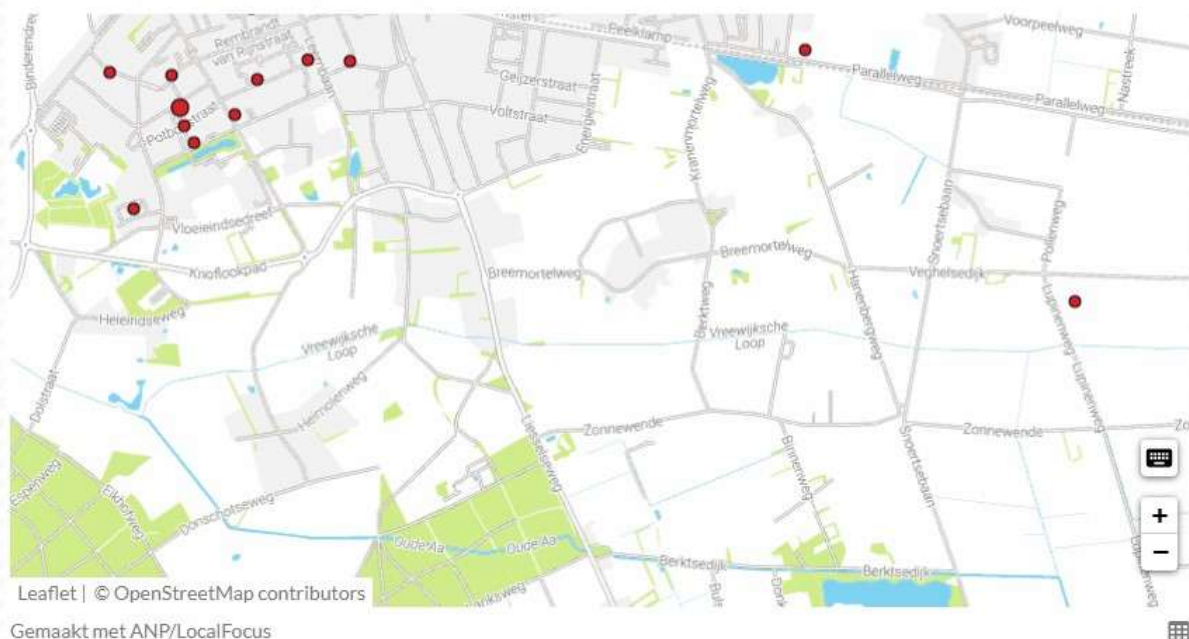
De combinatie van beide kaarten geeft een completer beeld van de rattenproblematiek in Deurne. De kaart met enquêteresultaten laat zien waar mensen overlast ervaren en de kaart met meldingen toont waar mensen actief hulp zoeken.

Deze vergelijking kan de gemeente helpen in communicatie (bewustzijn verhogen in gebieden met veel waarnemingen maar weinig meldingen) én in de prioritering van bestrijdingsmaatregelen.

Waarnemingen ratten

Op deze kaart met proportionele cirkels is terug te zien op welke plekken in Deurne het afgelopen jaar ratten gesignaleerd zijn. Hierbij is geen onderscheid gemaakt tussen het aantal ratten dat gezien is.

Meldingen rattenoverlast

Op deze kaart met proportionele cirkels is terug te zien op welke plekken in Deurne het afgelopen jaar rattenoverlast gemeld is bij het KAD.

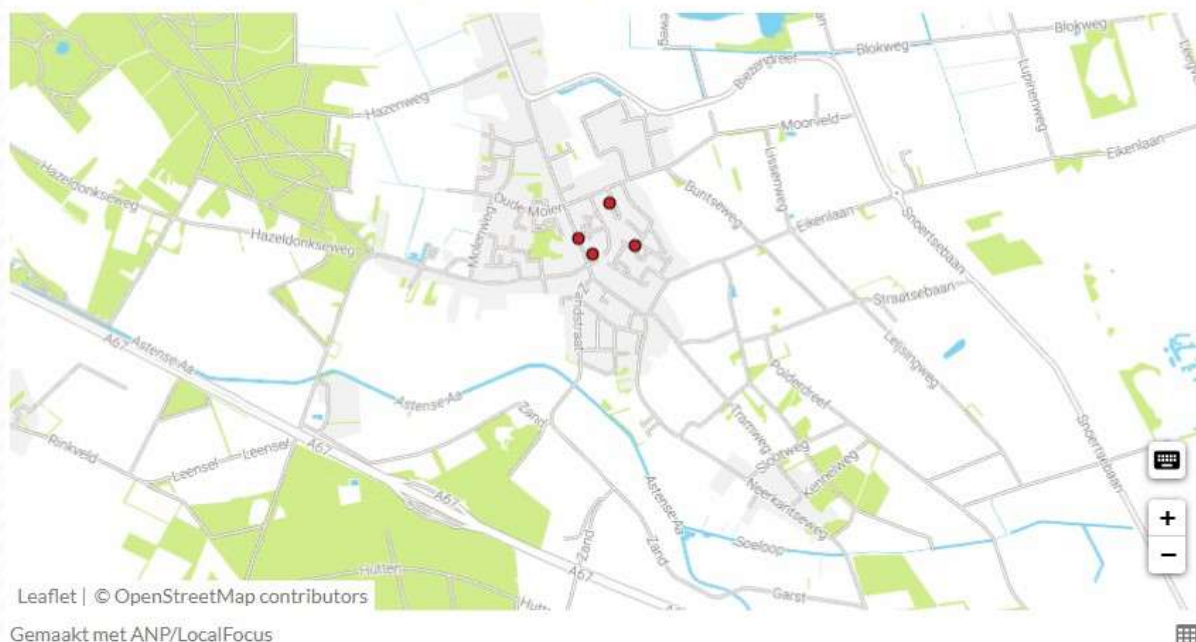

Uit deze kaarten blijkt dat veel inwoners uit de Sint Jozef, specifiek rond de Potbosstraat, overlast ervaren, maar dat weinig inwoners dit melden. Het verschil tussen de ervaren en gemelde overlast suggereert dat inwoners mogelijk drempels ervaren bij het melden van rattenoverlast. Gerichte communicatie of facilitering kan de meldingsbereidheid verhogen.

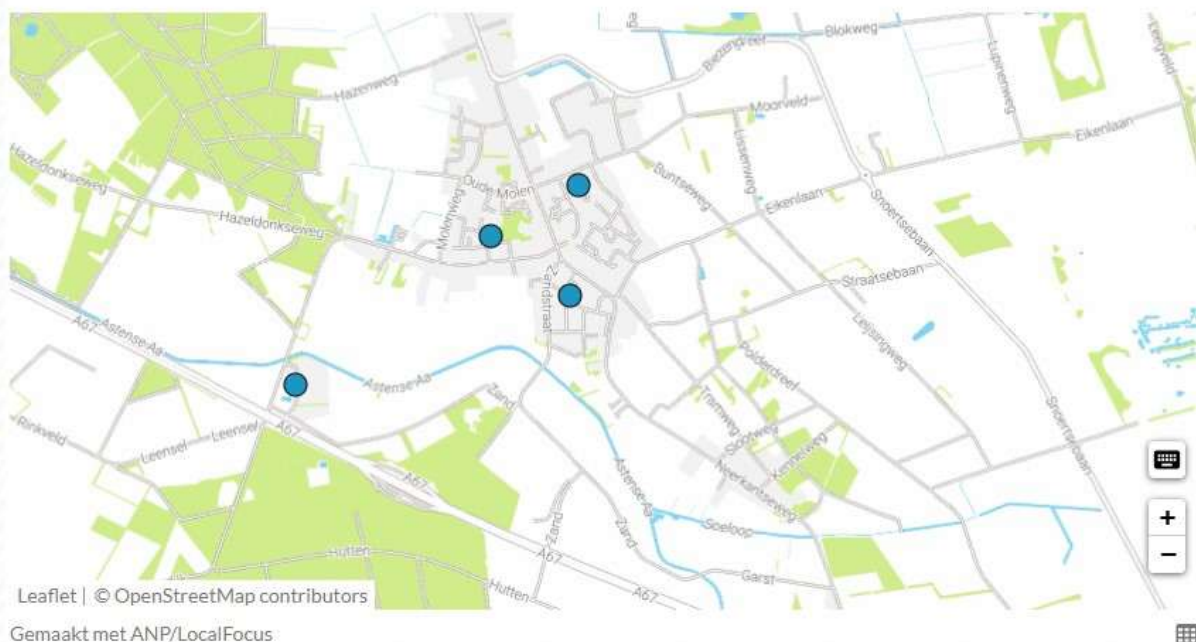
Waarnemingen ratten

Op deze kaart met proportionele cirkels is terug te zien op welke plekken in Deurne het afgelopen jaar ratten gesignaleerd zijn. Hierbij is geen onderscheid gemaakt tussen het aantal ratten dat gezien is.

Meldingen rattenoverlast

Op deze kaart met proportionele cirkels is terug te zien op welke plekken in Deurne het afgelopen jaar rattenoverlast gemeld is bij het KAD.

In Liessel valt op dat de meldingen die de gemeente/ het KAD ontvangen heeft breder verspreid zijn dan de ervaren overlast door respondenten. Tegelijkertijd zijn er ook inwoners die wel in de enquête aangegeven hebben dat zij overlast ervaren maar geen melding daarvan gedaan hebben.

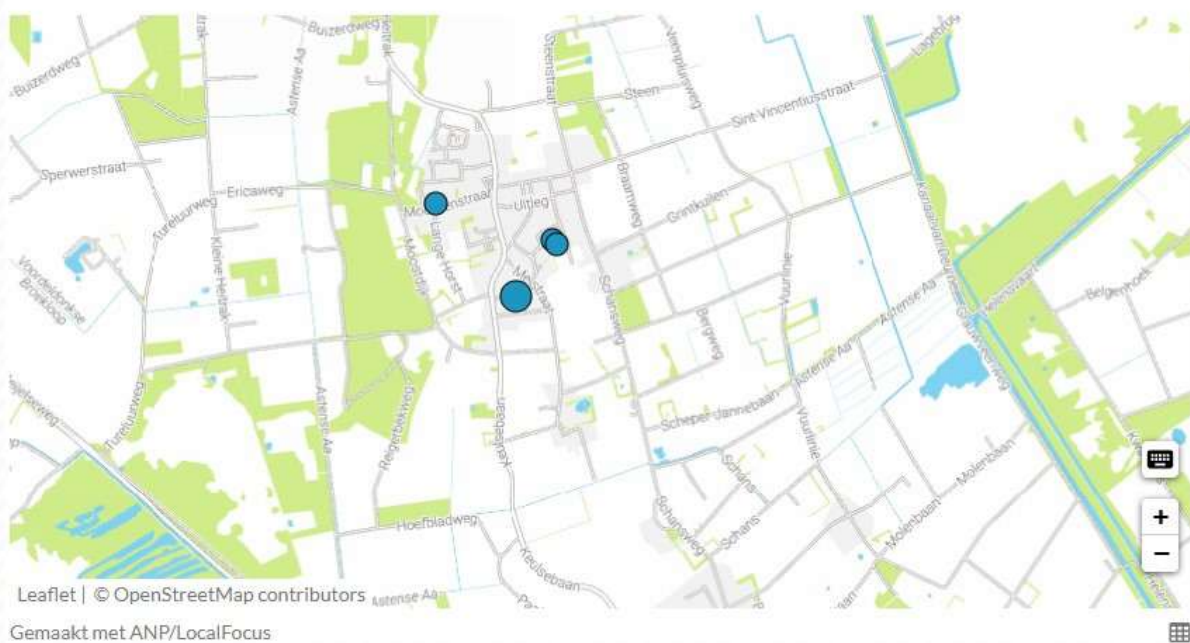
Waarnemingen ratten

Op deze kaart met proportionele cirkels is terug te zien op welke plekken in Deurne het afgelopen jaar ratten gesignaleerd zijn. Hierbij is geen onderscheid gemaakt tussen het aantal ratten dat gezien is.

Meldingen rattenoverlast

Op deze kaart met proportionele cirkels is terug te zien op welke plekken in Deurne het afgelopen jaar rattenoverlast gemeld is bij het KAD.

In Neerkant lijken de gedane meldingen grotendeels overeen te komen met de door respondenten ervaren overlast.

Waarnemingen ratten

Op deze kaart met proportionele cirkels is terug te zien op welke plekken in Deurne het afgelopen jaar ratten gesignaleerd zijn. Hierbij is geen onderscheid gemaakt tussen het aantal ratten.

De waarnemingen van respondenten op bovenstaande kaart worden niet bevestigd in het overzicht van meldingen bij de gemeente/ het KAD. Omdat vanaf deze postcodes geen melding gedaan is, is geen kaart van meldingen uit Helenaveen gebied gemaakt. Dit neemt niet weg dat er rattenoverlast ervaren wordt en dat de gemeente hier aandacht aan zou moeten besteden.

Conclusie spreading

Concluderend blijkt uit bovenstaande kaarten dat het overzicht van meldingen geen compleet beeld geeft van locaties waar rattenoverlast ervaren wordt. Dit suggereert een lage meldingsbereidheid. Effectief rattenbeheer vraagt om een gebiedsgerichte aanpak, waarbij breder gekeken zou moeten worden dan de meldingen die de gemeente binnenkrijgt.

Spreading waarnemingen en meldingen afgelopen 5 jaar

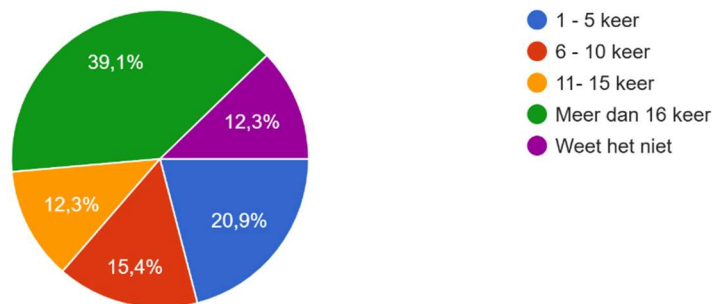
Helaas beschikt het KAD volgens de antwoorden op de gestelde politieke vragen niet over data met betrekking tot meldingen die de afgelopen 5 jaar gedaan. Het KAD beschikt slechts over data op postcodeniveau vanaf het 4^e kwartaal van 2022. Er kon daarom geen vergelijk op postcodeniveau gedaan worden van de onder inwoners ervaren overlast en de gedane meldingen. Als het aantal meldingen van de afgelopen 5 jaar afgezet wordt tegen het aantal ratten dat door respondenten de afgelopen 5 jaar gezien is dan komt daar het volgende beeld uit naar voren:

	Aantal meldingen/ waarnemingen	
Meldingen KAD	430	
Waarnemingen bekend bij OGD	1-5 keer	53
	6-10 keer	39
	11-15 keer	31
	Meer dan 16 keer	99
	Weet het niet	31

Hoe vaak heeft u de afgelopen 5 jaar een rat gezien?

253 antwoorden

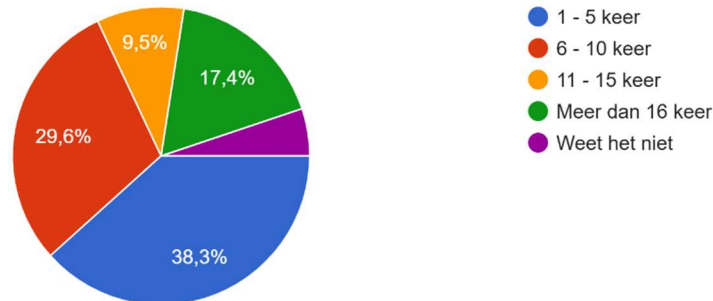
Hieruit blijkt allereerst dat er veel meer ratten gezien worden dan gemeld. Als iedere respondent bij het invullen van de enquête het laagste aantal waarnemingen uit een categorie zou hebben gedaan (bijv. binnen de categorie 6-10 keer 6 waarnemingen) en de categorie “weet het niet” buiten beschouwing gelaten wordt dan zouden er 2.212 keer ratten gezien zijn. Als iedere respondent bij het invullen van de enquête het hoogste aantal waarnemingen uit een categorie zou hebben gedaan (bijv. binnen de categorie 6-10 keer 10 waarnemingen), de categorie “weet het niet” buiten beschouwing gelaten wordt en uitgegaan wordt van 16 waarnemingen in de categorie “meer dan 16 keer” dan zijn er 2.704 keer ratten gesignaleerd. Het aantal meldingen bij de gemeente/ het KAD staat in schril contrast met deze cijfers.

Verder valt op dat maar liefst 99 van de 253 respondenten zeggen dat zij de afgelopen 5 jaar meer dan 16 keer ratten gezien hebben. Dit is maar liefst 39,1% van alle respondenten. Dit laat zien dat er een groep inwoners is die zware overlast ervaart.

Als deze cijfers afgezet worden tegen het aantal ratten dat het afgelopen jaar door de respondenten gezien is valt op dat nog altijd 17,4% van de respondenten (44 personen) meer dan 16 keer ratten gezien heeft. Nog eens 9,5% (24 personen) heeft 11 tot 15 keer ratten gezien:

Hoe vaak heeft u het afgelopen jaar een rat gezien?

253 antwoorden

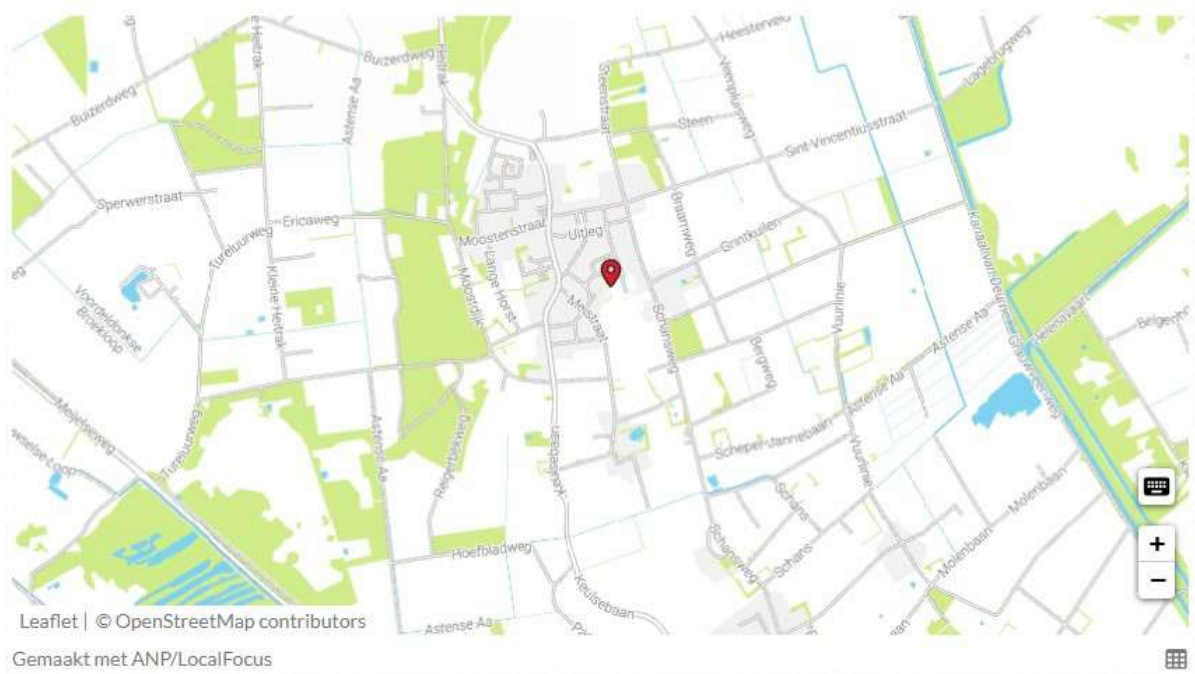
Dit laat zien dat het niet alleen van belang is om te kijken naar de locaties waar overlast ervaren wordt maar ook naar de mate waarin overlast per locatie ervaren wordt. Opnieuw is er sprake van een (relatief kleine) groep inwoners die zware overlast ervaart.

Gebieden waar zware overlast ervaren wordt

Om deze cijfers verder te kunnen bekijken zijn de postcodes van de respondenten gekoppeld aan de gekozen categorie, en in kaarten verwerkt. Op onderstaande kaarten zijn de locaties waar in het afgelopen jaar 11-15 en 16 en meer keer ratten gezien zijn weergegeven:

11 - 15 keer

Op deze kaart is weergegeven op welke locaties in Deurne het afgelopen jaar 11 - 15 ratten gesignaleerd zijn.

11 - 15 keer

Op deze kaart is weergegeven op welke locaties in Deurne het afgelopen jaar 11 - 15 ratten gesignaleerd zijn.

Meer dan 16

Op deze kaart is weergegeven op welke locaties in Deurne het afgelopen jaar meer dan 16 ratten gesignaleerd zijn.

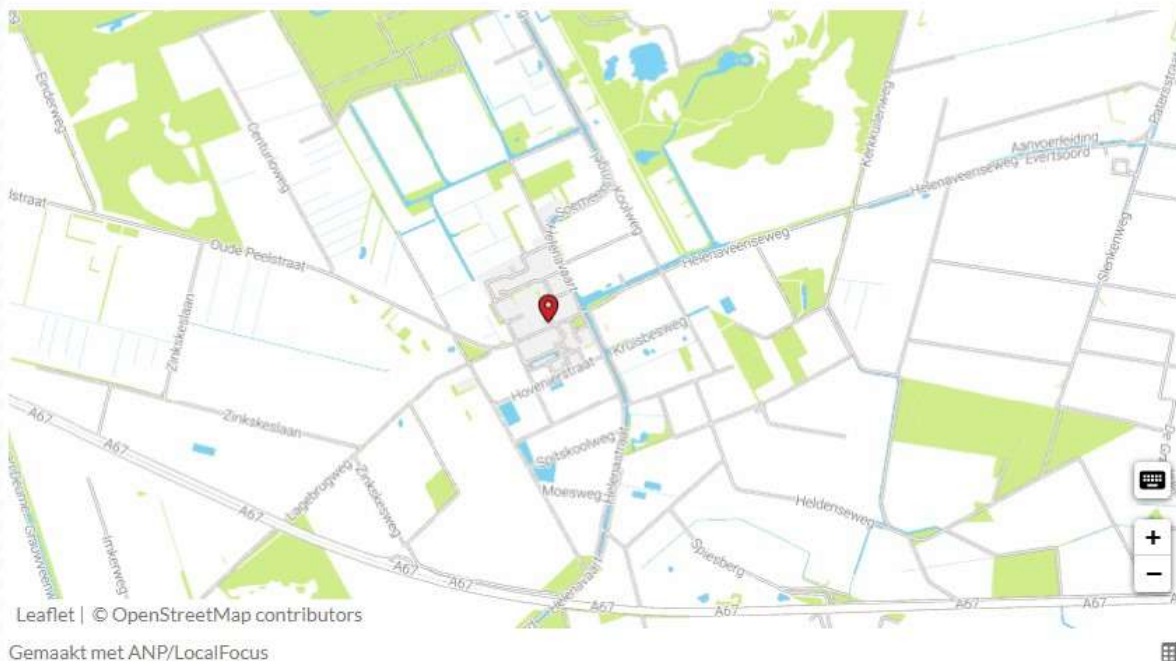

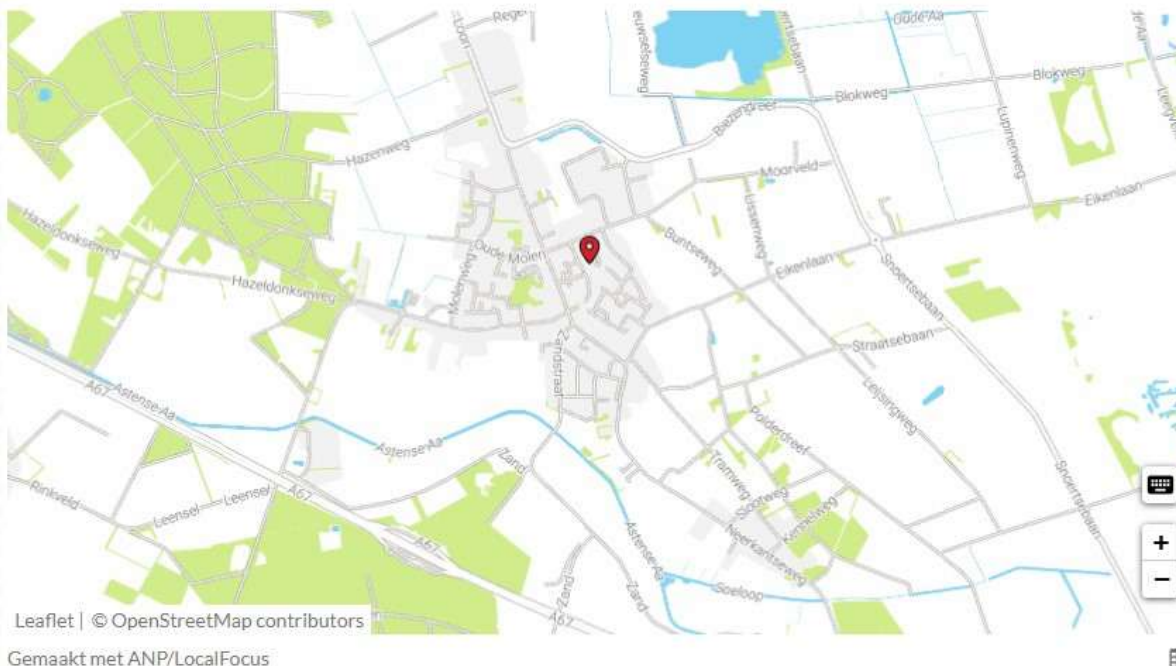
Meer dan 16

Op deze kaart is weergegeven op welke locaties in Deurne het afgelopen jaar meer dan 16 ratten gesignaleerd zijn.

Meer dan 16

Op deze kaart is weergegeven op welke locaties in Deurne het afgelopen jaar meer dan 16 ratten gesignaleerd zijn.

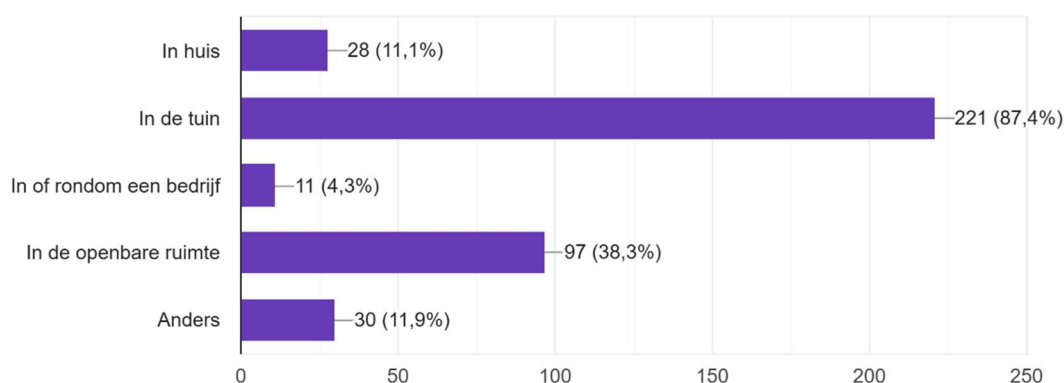
Op deze kaarten valt op dat de Vennen (postcode 5751NJ en varianten) zowel in “11–15 keer” als “16+ keer” voorkomt, met meerdere meldingen zelfs voor dezelfde postcode—een duidelijke hotspot. Diverse buurten in de Heiakker (met postcodes 5754**) komen terug in beide categorieën, met frequent voorkomende meldingen. 5753-reeksen wijzen op overlast rond onder meer het centrum en de Heiakker. De aanwezigheid van postcodes uit de 5758-serie (Neerkant) geeft aan dat ook daar in ernstige mate overlast ervaren wordt.

Waar zien inwoners ratten

In de enquête is gevraagd waar inwoners ratten zien. Op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. De volgende antwoorden zijn gegeven:

Waar heeft u een rat/ ratten gezien? (meerdere antwoorden mogelijk)

253 antwoorden

In de antwoorden op de gestelde politieke vragen is aangegeven dat, indien melders in en rondom een eigen huis overlast ervaren zij telefonisch geadviseerd worden over bestrijding en preventie en dat bij overlast in de openbare ruimte meldingen doorgezet worden naar de gemeentewerf. De enquêteresultaten laten zien dat er vaak sprake is van overlap tussen die twee. Bovendien zijn in bijna 40% van de gevallen ratten in de openbare ruimte gezien. Dit onderstreept dat ratten zich niks aantrekken van schuttingen en erfgrenzen en laat zien dat een integrale aanpak noodzakelijk is.

Het proces van melding bij de gemeente/ het KAD

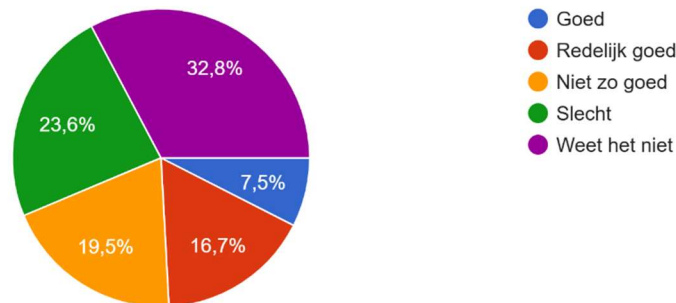
Communicatie

Aan respondenten is de vraag gesteld hoe vaak zij het afgelopen jaar melding gemaakt hebben van rattenoverlast. Uit de antwoorden blijkt dat veruit de meeste mensen geen melding maken. Bovendien blijkt dat er veel wantrouwen of frustratie bestaat richting het meldproces bij het KAD. De volgende redenen werden onder andere gegeven om niet te melden: "Gemeente doet toch niks", "Niet van KAD gehoord" en "Afgepoeierd na melding".

Als inwoners een melding gedaan hebben zijn zij in veel gevallen niet tevreden over de communicatie en door de gemeente ondernomen stappen. Dit blijkt uit de volgende enquêteresultaten:

Indien u een melding gedaan heeft, hoe heeft u de communicatie vanuit de gemeente ervaren?

174 antwoorden

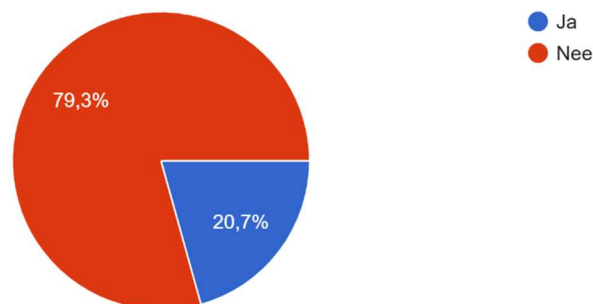

Onderzoek

Bij het overgrote deel van de meldingen (79,3 %) wordt volgens respondenten geen onderzoek gedaan naar de oorzaak van de overlast:

Indien u een melding gedaan heeft, is er onderzoek gedaan naar de oorzaak van de rattenoverlast?

150 antwoorden

Conclusies verrichte onderzoeken

Op de open vraag "Als er onderzoek gedaan is naar de oorzaak van de rattenoverlast, wat was de conclusie van dit onderzoek?" kwam vaak het antwoord geen onderzoek of geen terugkoppeling. Verder maken veel antwoorden duidelijk dat inwoners veelal zelf de verantwoordelijkheid toebedeeld krijgen om het probleem op te lossen: "Zelf een klem zetten", "Bewoners moeten het maar zelf oplossen", "Eigen terrein dus eigen probleem", "Zoek het zelf maar uit". Dit wijst op een gebrek aan een structurele aanpak of duidelijke regie vanuit de gemeente.

Als er wel een onderzoek gedaan is, zijn dit de meest voorkomende constatering: kippen, vogels of andere dieren in tuinen worden vaak genoemd als bron van rattenoverlast, voedsel in tuinen (etensresten, vogelvoer, afval op balkons), rommelige tuinen of volkstuinten als broedplaatsen, waterpartijen of vijvers als plekken waar ratten zich ophouden, privéterrein als obstakel voor ingrijpen.

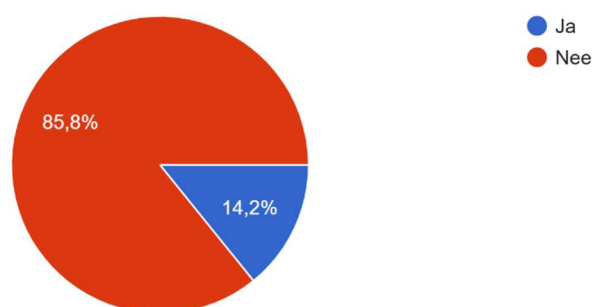

Verder valt op dat vaak genoemd wordt dat inwoners geen terugkoppeling krijgen, dat oorzaken vaak bij inwoners worden gelegd, dat frustratie zichtbaar aanwezig is, en dat dit zorgt voor afnemende meldingsbereidheid.

Bestrijding

Ook is de vraag gesteld of de gemeente, na melding van overlast, overgegaan is tot bestrijding. Hierop antwoordde 85,8% dat dit niet het geval is:

Indien u een melding gedaan heeft, is de gemeente overgegaan tot bestrijding van de overlast?
141 antwoorden

Mogelijk is dit een van de redenen waarom het aantal meldingen verhoudingsgewijs minder groot is dan de door respondenten ervaren overlast.

Wijze van bestrijding

In de enquête is vervolgens de (niet verplicht in te vullen) open vraag gesteld "Als de gemeente overgegaan is tot bestrijding van de overlast, waaruit bestond deze bestrijding?" Hierop hebben 67 mensen gereageerd.

In veruit de meeste gevallen bestond de bestrijding uit het verstrekken van 1 of meerdere ratten vallen of klemmen aan inwoners. Soms werden de vallen door de gemeente geplaatst, meestal niet.

In een aanzienlijk aantal gevallen gaf de gemeente alleen tips per telefoon of in een gesprek of een flyer met preventietips. Vaak werd dit als onvoldoende ervaren.

In sommige gevallen was sprake van schouw van tuinen of sloten en waarnemingen zonder bestrijdingsmaatregel (bijv. "Schouw van de tuin, onderzoek sloten", "Ze zijn komen kijken maar konden niks doen").

Op slechts een paar plekken werden vangkooien of lokdozen geplaatst op openbaar terrein. (bijv.: "Op openbaar terrein een aantal vangkooien geplaatst", "Zwarte kastjes en wij hebben val gekregen", "Vangkooien geplaatst").

Een aantal inwoners werd alleen doorverwezen naar externe bestrijders, vaak met het advies het zelf op te lossen. Er volgde verder geen actie vanuit de gemeente (bijv. "Tel nr gegeven van rattenbestrijder, welke advies gaf", "Ik moest een bedrijf bellen waar de gemeente mij op wees").

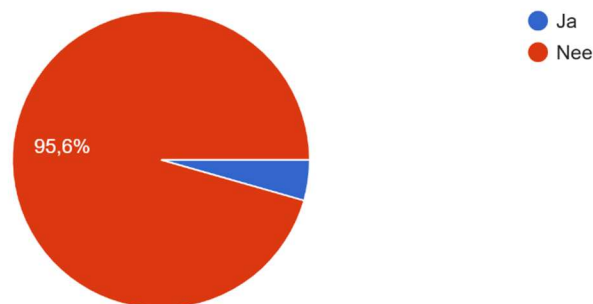
Velen gaven aan dat zij niets ontvangen hebben, dat de gemeente helemaal niets deed of dat het probleem op hen afgeschoven werd (bijv. “Geen actie”, “Geen gemeente doet niets”, “Komt wel goed, geen zorgen. Is niet erg.”).

Uit de gegeven antwoorden blijkt dat de bestrijdingsaanpak van de gemeente vooral gekenmerkt wordt door beperkte middelen (voornamelijk vallen en adviezen), dat er weinig actie op openbaar terrein ondernomen wordt, tenzij er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden, dat de verantwoordelijkheid voor bestrijding veelal bij inwoners gelegd wordt, vaak zonder hulp of opvolging vanuit de gemeente en dat er frustratie en teleurstelling bij inwoners leeft vanwege een gebrek aan effectieve maatregelen.

Het is dan ook niet verassend dat de vraag of het probleem hiermee naar tevredenheid opgelost was bijna unaniem (95,6%) met nee beantwoord is:

Was het probleem hiermee naar tevredenheid opgelost?

136 antwoorden

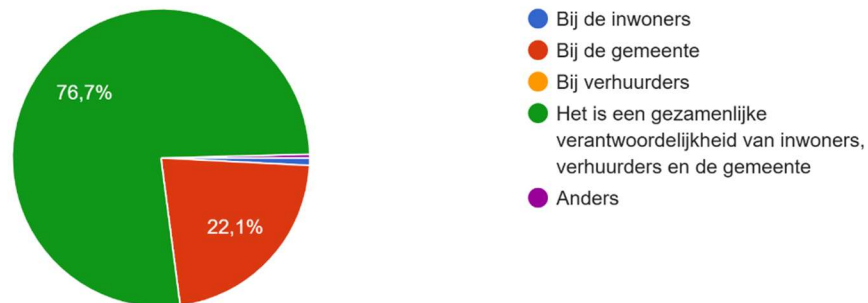
Eigen actiebereidheid inwoners

In bovenstaande resultaten is al naar voren gekomen dat respondenten vaak het gevoel hebben dat de gemeente de verantwoordelijkheid voor het bestrijden van rattenoverlast op hen afschuift.

Om erachter te komen bij wie inwoners vinden dat de verantwoordelijkheid voor bestrijding van rattenoverlast ligt is hierover een verplicht te beantwoorden vraag gesteld. Hierop zijn de volgende antwoorden gegeven:

Bij wie ligt volgens u de verantwoordelijkheid voor bestrijding van rattenoverlast?

253 antwoorden

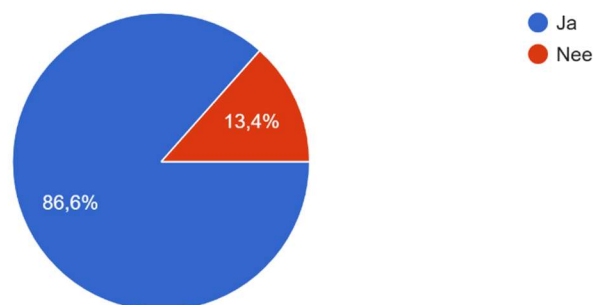

76,7% van de respondenten geeft aan dat de bestrijding in hun ogen een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, verhuurders en de gemeente is. 22,1% vindt dat de verantwoordelijkheid bij de gemeente ligt. Dit toont aan dat driekwart van de inwoners bereid is om zelf actie te ondernemen, maar hierin ook een actieve rol van verhuurders en gemeente verwacht.

Dat inwoners deze verantwoordelijkheid ook daadwerkelijk nemen blijkt uit de antwoorden op de (verplicht in te vullen) vraag of zij zelf actie ondernomen hebben tegen rattenoverlast:

Heeft u zelf actie ondernomen tegen rattenoverlast?

253 antwoorden

86,6% van de respondenten geeft aan dat dit het geval is geweest.

Welke acties vinden op dit moment plaats om rattenoverlast tegen te gaan

Respondenten

Op de (open) vraag welke acties respondenten ondernomen hebben komt een brede variatie aan antwoorden naar voren:

Type maatregelen (in volgorde van frequentie):

Maatregel	Frequentie (geschat)	Toelichting
Rattenvallen/klemmen geplaatst	>100 vermeldingen	De meest genoemde actie; variatie in soort: klemmen, kooien, vallen, levend-vangende vallen.
Gebruik van gif	>40 vermeldingen	Ondanks verboden/toxisch gebruik door veel mensen toch ingezet. Vaak samen met vallen.
Containers/voedselbeheer	±30	Denk aan goed afsluiten, extra containers, opruimen voedselresten, geen vogelvoer.
Professionele bestrijding	±25	Bestrijdingsdienst ingeschakeld of abonnement.
Kieren/gaten dichten	±20	Dakgoten, schuttingen, beton storten, gaas plaatsen.
Elektronische apparaten	±10	Ultrasoon geluid, nachtcamera's, verjagers.
Samenwerking buurt (appgroepen)	±5	Samen opruimen, meldingen delen.
Huisdieren (katten/honden)	±10	Vooraf katten ingezet als natuurlijke bestrijding.
Planten/opslag verwijderen	±8	Verstopplekken weggenomen.
Natuurlijke middelen (azijn/spray)	±7	Eucalyptus, azijn, etherische olie genoemd.

De kosten die respondenten voor het uitvoeren van deze acties gemaakt hebben variëren sterk:

Kosten	Aantal keer genoemd (geschat)	Voorbeelden
€0 - €50	±40	Basis vallen, gif, simpele oplossingen
€50 - €150	±25	Meerdere vallen, rattenvanger, sprays
€150 - €500	±10	Bestrijdingsbedrijf, combinaties
>€500	±5	Jaarkosten abonnement, schadeherstel, enz.
Niet gespecificeerd	Meeste	Veel mensen noemden geen bedragen

Verder valt op dat veel inwoners aangeven dat zij aanhoudende overlast ervaren ondanks de ondernomen acties. Enkele bijzondere bevindingen vanuit de antwoorden zijn dat er creatieve, zelfgemaakte oplossingen gebruikt worden zoals het ingraven van metalen platen en het aanpassen van schuttingen, dat sommige respondenten aangeven zelf tientallen tot meer dan 100 ratten (!) gevangen te hebben, dat er frustratie bestaat over ineffectiviteit en kosten en dat het verbod op gif wordt genegeerd (regelmatig genoemd dat ze weten dat het "eigenlijk niet mag").

Gemeente

Uit de antwoorden op de gestelde politieke vragen blijkt dat de gemeente op dit moment de volgende acties onderneemt om rattenoverlast tegen te gaan:

Proces:

“Als het een overlast in en rondom een eigen huis betreft wordt de inwoner telefonische geadviseerd over bestrijding en preventie en wordt er digitaal een folder verstrekt. Indien het een huis van Bergopwaarts betreft, wordt de woningbouwvereniging ingelicht en geadviseerd. Meldingen in de openbare ruimte worden doorgezet naar de gemeentewerf.”

Preventie, voorlichting en communicatie:

“Op de website van de gemeente Deurne staat informatie over plaagdierbestrijding en wordt verwezen naar de website van het KAD voor uitgebreide informatie over de preventie van ratten. Bij veel klachten in dezelfde wijk worden inwoners middels een brief geïnformeerd over de situatie en de te nemen preventieve maatregelen. Bij openbare vijvers waar ratten zijn gesignaleerd, worden bordjes geplaatst met het verzoek om geen dieren te voeren, om rattenoverlast te voorkomen. Bij een melding wordt de omliggende openbare ruimte geïnspecteerd, zoals een bouwplaats, sloot of visvijver. Door inzet van afvalcoaches en campagnes worden inwoners geattendeerd om hun PMD-zakken niet te vroeg en niet te lang buiten te zetten, om zo rattenoverlast te verminderen.”

Bestrijding:

“Afhankelijk van de soort, het aantal meldingen en de omgeving waarin de rat is gezien, wordt er onderzoek gedaan naar mogelijke oorzaken, manieren om overlast te voorkomen, en indien mogelijk, bestrijding met behulp van klemmen.”

Conclusie

Uit bovenstaande blijkt dat zowel inwoners als de gemeente actie ondernemen om overlast tegen te gaan. Door deze acties beter op elkaar aan te laten sluiten en als gemeente een regierol hierin te pakken kan effectiever bestreden worden met minder frustratie en teleurstelling aan de zijde van inwoners. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het breder (gratis) verstrekken van effectieve middelen, het intensiveren van voorlichting en het stimuleren van buurtacties en pilotprojecten in delen van Deurne waar een hoge mate van overlast ervaren wordt (proactief onderzoek, begeleiding, monitoring).

Door inwoners aangedragen oplossingen

Aan respondenten is de vraag gesteld welke oplossingen zij zien om rattenoverlast tegen te gaan. Hierop hebben 196 mensen gereageerd. Allereerst valt op dat veel inwoners zich machteloos voelen of vinden dat ze alles zelf moeten doen. Er wordt kritiek gegeven op privacyregels waardoor de gemeente volgens respondenten niet op privéterrein mag ingrijpen. Ook wordt in een zeer groot aantal reacties aangegeven dat de wens bestaat om weer sterkere middelen (gif) toe te staan. Tot

slot geven inwoners aan dat zonder coördinatie en gemeentelijke actie het dweilen met de kraan open is.

In onderstaande tabel is een samenvatting van de reacties opgenomen:

Thema	Signalen vanuit inwoners	Door inwoners voorgestelde oplossingen	Opmerkingen / aanvullingen
Professionele bestrijding	Zelf bestrijden werkt niet voldoende. Ratten komen steeds terug.	Inzetten op professionele rattenvangers, gebruik van gif, vallen, fretten of roofvogels.	Gemeente moet coördinerend optreden, inwoners voelen zich nu alleen gelaten.
Afvalbeheer en hygiëne	Afval wordt te vroeg of verkeerd aangeboden. PMD-zakken scheuren open. Rommel bij containers.	Vaker legen kliko's, meer gesloten containers, afvalinzameling verbeteren, pas op ophaaldag buiten zetten.	Afval wordt gezien als belangrijkste oorzaak van overlast.
Voorlichting en gedragsverandering	Onwetendheid bij inwoners: afval en voer trekt ratten aan.	Inwonerscampagnes, meertalige communicatie, flyers, voorbeeld uit Amsterdam volgen.	Voorlichting moet herhaald, in meerdere talen, en via verschillende kanalen.
Preventie & samenwerking	Gebrek aan coördinatie tussen inwoners en gemeente. Tuinen, sloten en kippen zorgen voor nesten.	Actieve controle op nesten, verbod op buiten voeren, geen kippen in woonwijken, samenwerking tussen gemeente en inwoners.	Ideeën voor "Schoon Deurne-dag", subsidie voor bestrijdingsmiddelen.
Frustratie en onmacht	Inwoners voelen zich verantwoordelijk maar kunnen het niet alleen oplossen.	Gemeente moet regie nemen en optreden op overlastlocaties.	Belemmering door privacyregels bij betreden terrein wordt als frustrerend ervaren.
Toegestane middelen	Huidige regelgeving belemmert effectieve bestrijding.	Rattenvergif opnieuw toestaan of andere effectievere middelen mogelijk maken.	Veel inwoners zien het verbod op gif als oorzaak van de groeiende plaag.

In de antwoorden op de enquête zijn hiernaast ook enkele opvallende, creatieve of minder conventionele suggesties genoemd. Deze ideeën zijn hieronder gebundeld en kunnen mogelijk als inspiratie dienen voor verdere beleidsvorming of communicatieaanpak:

Idee	Toelichting / Opmerkingen
Een val met een spioncamera, zodat je kunt zien wie voert	Innovatief voorstel om gedragsverandering te stimuleren met behulp van technologie.
Boetes voor mensen die blijven voeren	Voorstel voor handhaving op individueel gedrag.
Een knaagdierbrigade	Suggestie voor een speciaal team of initiatief gericht op snelle, zichtbare aanpak.
Opruimplicht na het voeren van vogels	Gedachte om het voeren minder aantrekkelijk of verantwoordelijker te maken.
Rattenvangers die langskomen als een service	Voorstel voor proactieve gemeentelijke ondersteuning op locatie.
Publieke kaart waar ratten gesignaleerd zijn	Idee voor open data of inwonersplatform waar meldingen inzichtelijk zijn.
Voorlichting op scholen / kinderen erbij betrekken	Educatieve insteek om het probleem bij de wortel aan te pakken.
Buurtbeloning als er minder ratten zijn	Positieve prikkel en beloningssysteem om samen te werken aan een ratvrije wijk.

Nabranders

Tot slot is nog een vrij invulveld aan de enquête toegevoegd om respondenten in de mogelijkheid te stellen iets toe te voegen aan de gegeven antwoorden of eventueel onderbelichte aspecten kenbaar te maken. Samengevat blijkt uit de reacties in het vrije invulveld het volgende:

1. Beleving van overlast

- Vele meldingen van fysieke aanwezigheid van ratten (in tuinen, woningen, balkons).
- Angstgevoelens, hygiënezorgen, slapeloosheid, paniek (bv. angst voor ziektes).
- Herhaaldelijk aangegeven dat meldingen weinig tot geen effect hebben.

2. Gedragingen van inwoners

- Verspreid afval, verkeerd aangeboden PMD-zakken.
- Eten buiten laten liggen voor dieren (of vanuit culturele achtergrond).
- Gebrek aan bewustwording en gezamenlijkheid in aanpak.

3. Ervaringen met meldingen en de gemeente

- 'Van het kastje naar de muur'-ervaring met gemeente, KAD en woningcorporatie.
- Gevoel van niet serieus genomen worden.
- Kritiek op trage of uitblijvende actie van de gemeente.

4. Suggesties voor verbetering

- Gemeentelijke regie en samenwerking met inwoners.
- Inzetten op educatie (bewustwording), preventie en voorlichting.
- Gratis of gezamenlijke aanpak met vallen en middelen.
- Structureel beleid i.p.v. incidentgerichte actie.

Hieronder volgt een bloemlezing uit de gegeven reacties:

Katten als natuurlijke bestrijders.
Idee van opslagkosten rattenbestrijding via WOZ.
Rattenvrije 'tuincode's' of gedragsregels per buurt.
Deelnamebereidheid in gezamenlijke aanpak en wijkinitiatieven.
Na de Koningsnacht ligt op de parkeerplaatsen in de straten rondom kasteelruine veel rommel. Na 10 dagen ligt het er nog. Wie ruimt het op?
De mensen dumpen afval ook omdat het te duur is.
Ik heb al meerdere jaren opnieuw een zwembad, tuinkussen, parasol verschillende vriezers moeten kopen. Die beesten bijten alles kapot en kosten me handen vol met geld.
Vooraf bij het water in de Rijnse Vennen zitten naast eenden en ander leuke dieren, heel veel ratten. Helaas zijn er nog steeds mensen die de eendjes gaan voeren, daar smullen de ratten ook van. De oevers van de sloten zitten vol gaten/holen van de ratten. Ik zie ze ook geregeld het pad rijtveerneweg oversteken, van water naar water. Doordat vorig jaar de berm langs het pad rijtvenneweg pas heel laat gemaaid zijn en de beplanting bijna menshoog was, hebben de ratten veel schuilgelegenheid gehad. Ik zie de ratten ook wel zwemmen in de sloten. En de ratten gaan op zoek in tuinen naar eten. Ik zie ze wel eens lopen in mijn tuin. Ook gewoon overdag.
We hebben niemand hierover geïnformeerd omdat er naar mijn idee toch niets door de gemeente wordt gedaan of serieus worden genomen.
Perkje hebben we aangeboden dat wij t wilden kopen en bijhouden dan hebben wij het zelf in de hand maar werd niks mee gedaan.
Ik zie voornamelijk dode ratten op straat wat gevaarlijk is voor mensen en dieren
Het is wachten op een toename van aan ratten gerelateerde ziektes zoals ziekte van Weil. Die kan levens veruineren en dan is niemand verantwoordelijk.
Bizar dat de gemeente zich niet verantwoordelijk voelt voor het probleem
Ben bang dat de gemeente liever andere zaken oppakt. Luisteren naar inwoners zal wel weer niet gebeuren.
Ik durf m'n tuindeur niet meer open te zetten
Het is een onderschat, maar serieus probleem!!
HELP!!
We moeten dit samen oplossen, alleen bestrijden is niet effectief
Het afdoen met de opmerking dat het privé probleem is, is te simpel. Het is een algeheel gezondheidsprobleem en daarmee ook de verantwoordelijkheid van de gemeente. Niet alleen van inwoners zelf.

IV. Inwonersbijeenkomst

Op 8 mei 2025 heeft Onafhankelijke Groep Deurne een inwonersbijeenkomst georganiseerd in SCC Den Draai. Hiervoor is aandacht gevraagd via de enquête, de facebooksite van Onafhankelijke Groep Deurne en via diverse lokale media. De opkomst was goed. Zo'n 60 personen hebben deelgenomen aan deze bijeenkomst, waaronder inwoners, professionele rattenbestrijders en vertegenwoordigers van politieke partijen. Onderstaand is een kort verslag opgenomen dat opgesteld is aan de hand van gemaakte notulen.

Allereerst wordt ingegaan op het gevoel dat aanwezigen ervaren bij ratten. Dit gevoel sluit aan bij de enquêteresultaten. Verder wordt opgemerkt dat ratten ook een gevaar vormen voor andere dieren/kinderen. Ratten nemen ziektes mee.

Ratten lopen tegen de muur omhoog. Vele mensen hebben schade aan tuinhuisjes door ratten. Vergif is verbannen, ze worden alleen maar erger. Ratten graven en bestrating zakt weg, gevaar op valschade. Wat kunnen ratten veroorzaken in het dak. Vraatschade en bang voor brand/ lekkages. In zijn algemeenheid hebben veel mensen schade aan de woning/ bezittingen.

Vervolgens wordt het proces rondom meldingen bij de gemeente/ het KAD besproken. In hoeverre worden problemen naar tevredenheid opgelost door de gemeente?

- Organisatie in Den Haag. Registreren de problemen maar doen niets/ geen terugkoppeling.
- Mensen investeren in vallen/ vangkooien/ gif.
- Buren bellen, horen dat gemeente niets doet. Niet iedereen doet een melding. Als je het goed wilt meten moet je iedereen oproepen om te melden.
- KAD, zij proberen het probleem in kaart te brengen, ook als ze bij je thuis zitten.
- Om het probleem op te lossen heb je een goede inventarisatie nodig. Vaak heeft de veroorzaker geen last. Mensen met huurwoningen moeten bij de verhuurder zijn, niet iedereen heeft geld om het probleem op te lossen, je hebt meerdere kooien en vallen nodig om het probleem opgelost te krijgen. Ratten hebben een actieradius van 50 meter.

Een van de aanwezigen merkt op dat het risico bestaat dat het rattenprobleem groter wordt door de stoppersregeling.

Voor wat betreft de bestrijding wordt aangegeven dat zwarte ratten niet zomaar uit andere voedselbronnen durven te eten. Als er voldoende eten in de buurt zit eten ze geen gif. Klemmen en kooien zijn een staatslot. Hoe meer er staat hoe groter de kans om er een te vangen.

Tenslotte wordt ingegaan op de vragen wie er verantwoordelijkheid draagt om het probleem op te lossen en welke oplossingsrichtingen denkbaar zijn. Aanwezigen gaan hierover met elkaar in gesprek. Ook andere opmerkingen en vragen komen hierbij naar voren:

- Algemeen probleem, de ratten halen ergens anders eten.
- Ratten vinden overal eten. Bij alle snackbars/ discotheek blijft er eten achter. Voedselbron voor ratten.
- Bergopwaarts kan er ook iets aan doen. De verhuurder zegt ik kan er niets aan doen.
- Afval/ vuilnis blijft in de tuin, wordt niet opgehaald, wordt te vroeg ophangen.
- Niet iedereen is bekend met de rattenplaag, iedereen informeren dat er een probleem is en hun informeren dat er ratten zijn en dat ze moeten oppassen met voedsel.
- Ratten kunnen in de groencontainer komen, kunnen de deksel openen.

- Ga als gemeente iedereen informeren dat er een rattenplaag is en stuur een enquête mee.
- Probleem is alleen op te lossen als iedereen meedoet.
- Op dit moment kunnen we niemand verplichten om iets wel of niet te doen.
- Mensen ontkennen of weten het niet als er ratten zijn.
- In Helmond worden ongedierte bestrijding samen met handhaving ingezet om het probleem op te lossen.
- Meeste gemeentes hebben een budget beschikbaar voor rattenbestrijding.
- Dit probleem moet een keer worden opgelost.
- Mensen ontvangen graag terugkoppeling en informatie hoe het beste de ratten gevangen kunnen worden.
- Wat doen we met de ratten als ze gevangen zijn?
- Het is heel belangrijk dat de ratten gemeld worden.

V. Conclusie: Structurele rattenoverlast vereist gemeentelijke regie en samenwerking

De antwoorden op de gestelde politieke vragen, de resultaten van de inwonersenquête en de inwonersbijeenkomst laten een duidelijk en consistent beeld zien: rattenoverlast in Deurne is ernstig, structureel en breed verspreid. Daarbij wordt de overlast in sommige gebieden als extreem ervaren, met meldingen van meer dan 100 gevangen ratten door individuele inwoners. Er is sprake van een zorgwekkende mismatch tussen het aantal gemelde gevallen (430 in 5 jaar) en het aantal daadwerkelijke waarnemingen (ruim 2.200–2.700 keer alleen al onder de 253 respondenten), wat wijst op een lage meldingsbereidheid.

Daarnaast geven veel inwoners aan dat zij:

- zich onveilig of vies voelen door ratten;
- materiële schade hebben geleden (tot > €5.000);
- geen of onvoldoende reactie van de gemeente ervaren;
- actief eigen maatregelen treffen (vallen, gif, verjagers, etc.), maar daarmee vaak niet het gewenste effect bereiken;
- zich machteloos en alleen gelaten voelen, ondanks de wens om gezamenlijk het probleem aan te pakken.

Vanuit inwoners is er een duidelijke oproep aan de gemeente om:

- de regie te pakken, zowel in communicatie als bestrijding;
- voorlichting en bewustwording te intensiveren (liefst meertalig, herhaald, en op scholen);
- proactief en gebiedsgericht onderzoek en bestrijding te organiseren;
- toegankelijke middelen en informatie beschikbaar te stellen (vallen, tips, terugkoppeling);
- het meldproces te verbeteren en transparanter te maken;
- samen met inwoners én partners als woningcorporaties en afvaldiensten te zorgen voor een structurele aanpak.

De bijeenkomst op 8 mei bevestigde dit beeld. De roep om samenwerking, duidelijkheid en daadkracht is breed gedragen. Veel inwoners zijn bereid om bij te dragen, maar verlangen terecht ook zichtbare inzet vanuit het lokaal bestuur. Zonder structurele regie en zichtbare inzet vanuit de gemeente zal het probleem niet alleen verder toenemen, maar ook het vertrouwen van inwoners in het gemeentelijk optreden verder onder druk zetten.